P9_TA(2022)0106

Pokyny pro přípravu rozpočtu na rok 2023 – oddíl III

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. dubna 2022 o obecných pokynech pro přípravu rozpočtu na rok 2023 – oddíl III – Komise (2021/2226(BUI))

(2022/C 434/18)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 314 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),

— s ohledem na článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

— s ohledem na nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie ([1]) (dále jen „finanční nařízení“),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([2]) (dále jen „nařízení o VFR“),

— s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o posílení zvláštních programů a úpravě základních aktů ([3]),

— s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o využití prostředků získaných z dřívějších operací v rámci investičního nástroje AKT ve prospěch nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci ([4]),

— s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o opětovném použití prostředků, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno, v souvislosti s výzkumným programem ([5]),

— s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o zacházení s úrokovými náklady a splátkami NGEU ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027 ([6]),

— s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o rozpočtové kontrole nových návrhů založených na článku 122 Smlouvy o fungování EU s možnými značnými důsledky pro rozpočet Unie ([7]),

— s ohledem na společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o přehodnocení ustanovení o vnějších účelově vázaných příjmech a ustanovení o výpůjčkách a úvěrech ve finančním nařízení ([8]),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 16. prosince 2020 k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021 až 2027 ([9]),

— s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, který předložila Komise dne 22. prosince 2021 (COM(2021)0569),

([1]) Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([3]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 1.
([4]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 2.
([5]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 3.
([6]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 4.
([7]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 5.
([8]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 6.
([9]) Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 240.

Úterý 5. dubna 2022

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([10]),

— s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie ([11]),

— s ohledem na návrh Komise ze dne 22. prosince 2021, kterým se mění toto rozhodnutí (COM(2021)0570),

— s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19 ([12]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ([13]),

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, který vyhlásila Evropská rada, Evropský parlament a Evropská komise v listopadu 2017, na akční plán Komise pro provádění evropského pilíře sociálních práv ze dne 4. března 2021 a na Portské prohlášení věnované sociálním otázkám, jež přijali členové Evropské rady v květnu 2021,

— s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a na cíle udržitelného rozvoje,

— s ohledem na své usnesení ze dne 25. března 2021 o utváření politiky digitálního vzdělávání ([14]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. března 2021 nazvané „Digitální kompas 2030: Evropské pojetí digitální dekády“ (COM(2021)0118),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ([15]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality ([16]) (evropský právní rámec pro klima),

— s ohledem na zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o globálním oteplení o 1,5 °C, o změně klimatu a půdě a o oceánu a kryosféře v měnícím se klimatu,

— s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) v Paříži (dále jen „Pařížská dohoda“),

— s ohledem na své usnesení ze dne 1. března 2022 o agresi Ruska vůči Ukrajině ([17]),

— s ohledem na globální hodnotící zprávu o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách vypracovanou Mezivládní vědecko-politickou platformou pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES),

— s ohledem na strategii EU pro rovnost žen a mužů 2020–2025,

([10]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([11]) Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.
([12]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23.
([13]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([14]) Úř. věst. C 494, 8.12.2021, s. 2.
([15]) Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.
([16]) Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.
([17]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0052.

— s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora (EÚD) 10/2021 ze dne 26. května 2021 nazvanou „Začleňování genderového hlediska do rozpočtu EU: čas změnit slova v činy“;

— s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2022 ([18]) a na společná prohlášení Parlamentu, Rady a Komise, jež jsou k němu připojena,

— s ohledem na závěry Rady ze dne 15. března 2022 o rozpočtových pokynech pro rok 2023 (07218/2022),

— s ohledem na článek 93 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, Výboru pro kulturu a vzdělávání a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,

— s ohledem na postoj Výboru pro zaměstnanost a sociální věci ve formě pozměňovacích návrhů,

— s ohledem na dopisy Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro regionální rozvoj, Výboru pro rybolov a Výboru pro ústavní záležitosti,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0062/2022),

A. vzhledem k tomu, že Parlament v řadě usnesení doporučil, aby všechny členské státy vyčlenily nejméně 2 % svých finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost na kulturní a tvůrčí odvětví a nejméně 10 % na vzdělávání a aby vyčlenily alespoň 5 % zdrojů z Evropského sociálního fondu plus (ESF+) v rámci sdíleného řízení na podporu činností, na něž se vztahuje evropská záruka pro děti;

Rozpočet na rok 2023: udržet oživení na dobré cestě pro všechny

1. konstatuje, že navzdory povzbudivým signálům, které podnítily očekávání dalšího růstu v roce 2022, přetrvává nejistota v ekonomickém výhledu v důsledku takových faktorů, jako je narušení dodavatelských řetězců, vysoké ceny energií, stoupající inflace a pokračující pandemie COVID-19, jakož i důsledky invaze na Ukrajinu; připomíná tudíž, že rozpočet Unie na rok 2023 sehraje důležitou roli při posilování ekonomiky Unie a její konkurenceschopnosti a při budování naší společné odolnosti, což přispěje k úspěšnému uplatňování Zelené dohody pro Evropu a provedení spravedlivé transformace tak, aby nikdo nebyl opomenut, k podpoře ekonomické, sociální a územní soudržnosti, která je jedním ze základních kamenů oživení, a také k reakcím na geopolitické problémy;

2. zavazuje se tudíž, že bude usilovat o přijetí rozpočtu orientovaného na budoucnost, který bude odpovídat politickým prioritám Unie, mezi něž patří silnější zdravotní unie, úspěšná zelená a digitální transformace, podpora spravedlivého, inkluzivního, udržitelného a odolného oživení, včetně větší podpory malých a středních podniků (MSP), prosazování právního státu, hodnot EU, základních práv a jejich uplatňování, prosazování větších příležitostí pro každého a především pro mladé lidi v celé Unii a silnější Unie pro její obyvatele i z celosvětového hlediska;

3. zdůrazňuje klíčovou úlohu politiky soudržnosti EU jakožto zásadní investiční politiky Unie a jednoho ze základních kamenů udržitelného a inkluzivního oživení a poukazuje na její jedinečnou evropskou přidanou hodnotu a přínos k celkovému harmonickému rozvoji EU a jejích členských států a regionů; poukazuje na to, že rok 2023 bude posledním rokem provádění programů EU, které pokrývá víceletý finanční rámec (VFR) na období 2014–2020, zejména programů v rámci sdíleného řízení v oblasti soudržnosti, a rokem, kdy začne nabývat na rychlosti provádění nových programů; očekává proto, že se to odrazí v podobě podstatného navýšení prostředků na platby v rozpočtu na rok 2023;

4. zdůrazňuje, že nová společná zemědělská politika (SZP) vstoupí v platnost roku 2023; připomíná zásadní význam SZP a společné rybářské politiky pro evropský potravinový systém, který všem Evropanům zajišťuje cenově dostupné a vysoce kvalitní potraviny a výživu; poukazuje rovněž na význam řádného fungování zemědělských trhů, udržitelného rozvoje venkovských regionů, stabilních a přijatelných příjmů zemědělců a rybářů, udržitelného hospodaření s přírodními

([18]) Úř. věst. L 45, 24.2.2022, s. 1.

zdroji, zachování biologické rozmanitosti a generační obměny zemědělců; žádá, aby s co nejlepším využitím všech relevantních programů EU byla věnována zvláštní pozornost drobnému zemědělství, mladým zemědělcům a malým rybářským podnikům; poukazuje na to, že řada oblastí zemědělství byla těžce zasažena rozšířením onemocnění COVID-19, rostoucími cenami energie a dalšími krizemi;

5. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy zadaly veškeré zdroje dostupné v rámci Nástroje pro oživení a odolnost do konce roku 2023, a vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu podporovala členské státy a příjemce a zapojila Parlament do dohledu nad tímto procesem a do jeho transparentního hodnocení; připomíná navíc, že je důležité zapojit místní a regionální orgány, sociální partnery a občanskou společnost do provádění a monitorování příslušných programů EU;

Silnější zdravotní unie

6. připomíná, že krize způsobená onemocněním COVID-19 vystavila veřejné systémy zdravotnictví bezprecedentnímu tlaku a zhoršila již existující potíže; vítá skutečnost, že zdravotní politika Unie patří mezi priority, a upozorňuje na program EU pro zdraví a klastr „zdraví“ v rámci programu Horizont Evropa; konstatuje, že rozpočet na činnosti v oblasti připravenosti Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA) pochází z těchto programů a z mechanismu civilní ochrany EU, a vyjadřuje vážné znepokojení nad tím, že by to zákonodárcům mohlo zkomplikovat plnění jiných důležitých cílů týkajících se zdraví; připomíná proto, že je třeba úřadu HERA poskytnout nové zdroje; dále zdůrazňuje, že zvláštní důraz by měl být kladen na kontrolu úřadu HERA ze strany Parlamentu; zdůrazňuje, že je důležité vytvořit v rámci mechanismu civilní ochrany EU Evropský zdravotnický sbor, a vyzývá všechny členské státy, aby k němu přispěly dalšími zdroji; zdůrazňuje, že je třeba zajistit odpovídající financování Evropského plánu boje proti rakovině, obzvláště se zaměřením na opatření přinášející občanům hmatatelné výsledky, jako je například Evropská iniciativa pro onkologické zobrazování nebo programy očkování proti HPV;

7. uznává význam jiných programů Unie, včetně Nástroje pro oživení a odolnost, pro poskytování investic a podpory za účelem prevence zdravotních krizí a posilování odolnosti zdravotních systémů a infrastruktury; zdůrazňuje, že je nutné, aby tyto činnosti byly v souladu s jinými programy financovanými z rozpočtu EU, včetně programu EU pro zdraví, a aby se současně snižovaly rozdíly v přístupu ke zdravotní péči; zdůrazňuje, že je třeba posílit informační kampaně ohledně očkování ve všech členských státech i mimo ně; připomíná také důležitost soustavného poskytování technické pomoci členským státům s malou administrativní kapacitou a jejich přístupu k této pomoci; zdůrazňuje, že decentralizované zdravotní agentury a subjekty a agentury a subjekty zabývající se bezpečností by měly dostávat odpovídající finanční prostředky a personál a že by měly být, je-li to potřeba, posíleny;

Zajištění úspěšné zelené a digitální transformace

8. uznává, že provádění Zelené dohody pro Evropu a dosažení cíle klimatické neutrality Unie do roku 2050 a cíle nulového znečištění bude vyžadovat značné veřejné i soukromé investice k překlenutí investiční mezery v zelené transformaci, kterou zjistila Komise, a k dosažení závazných cílů Pařížské dohody; zdůrazňuje však, že cena za nepřijetí žádných opatření by byla mnohem vyšší; zdůrazňuje, že rozpočet Unie je ústředním prvkem snah o spravedlivý přechod na zelenější, udržitelnější, sociálně inkluzivnější, odolnější a konkurenceschopnější Unii, a že je třeba více úsilí v oblasti financování; zdůrazňuje zejména, že je třeba poskytnout odpovídající finanční zdroje, které Unii umožní dostát svým závazkům a zároveň zajistit, aby nikdo nebyl opomenut; trvá na tom, že úspěch Zelené dohody pro Evropu bude záviset také na jejím financování, a vyzývá k tomu, aby byly finanční nástroje Unie využívány přednostně v regionech, odvětvích a oblastech, které budou ekologickou transformací nejvíce postiženy, a to s přihlédnutím k potřebám členských států; zdůrazňuje, že je třeba dát MSP možnost plně využít příležitostí, které nabízí Zelená dohoda pro Evropu, a využít transformace jejich vlastního podniku směrem k environmentální udržitelnosti a digitalizaci;

9. připomíná, že je třeba poskytnout zdroje v ambiciózní výši na programy podporující opatření v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti a ochrany životního prostředí, např. na program LIFE, a že je třeba urychlit a plně provádět mechanismus pro spravedlivou transformaci, mimo jiné poskytováním další technické pomoci na podporu členských států při plnění tohoto úkolu; připomíná rovněž, že je třeba zajistit, aby výdaje Unie přispívaly ke zmírňování změny klimatu

a přizpůsobování se této změně, mimo jiné posílením připravenosti na přírodní katastrofy, zejména prostřednictvím evropského mechanismu civilní ochrany, a k zastavení úbytku biologické rozmanitosti; očekává, že Komise bude ctít svůj závazek, který přijala během dohodovacího řízení o rozpočtu na rok 2022 a jenž spočívá v posílení agentury působící v této oblasti, zejména s ohledem na její ústřední úlohu při provádění balíčku „Fit for 55" a souvisejícím podávání zpráv; je navíc hluboce znepokojen dlouhodobým nedostatkem lidských zdrojů v některých útvarech Komise, a opakuje proto svou výzvu Komisi, aby zajistila odpovídající úroveň zdrojů a personálu; mimoto vyzývá Komisi a členské státy, aby dodržovaly zásadu „neškodit" s cílem zajistit nezbytnou soudržnost mezi politickými cíli a maximální účinností výdajů během transformace i po ní;

10. zdůrazňuje, že jsou potřebné investice do výzkumu a inovací v oblasti zelených technologií, procesů a dovedností, mj. s ohledem na to, aby Unie získala konkurenční výhodu v budoucí ekonomice s nulovými emisemi, a v tomto ohledu podtrhuje význam zajištění náležitých zdrojů pro program Horizont Evropa; domnívá se, že poskytování odpovídající podpory malým a středním podnikům má zásadní význam pro posílení jejich úlohy ve výzkumu a inovacích; domnívá se, že Unie musí plně využít Nástroj pro propojení Evropy k modernizaci a propojení své dopravní a energetické infrastruktury a ke zvýšení její udržitelnosti, posílení energetické bezpečnosti a autonomie EU a dalšímu rozvoji energetické unie prostřednictvím vzájemného propojení mezi členskými státy; domnívá se proto, že pro Nástroj pro propojení Evropy je třeba zajistit dostatečné zdroje; zdůrazňuje mimoto význam kosmického programu EU;

11. bere na vědomí legislativní návrhy, které předložila Komise a které se týkají aktu o čipech a programu pro bezpečnou konektivitu; připomíná zásadu, že nové programy by neměly být vytvářeny na úkor stávajících programů, a opakuje svůj dlouhodobý postoj, že nové iniciativy by měly být financovány z nových zdrojů; má v úmyslu důkladně prostudovat rozpočtové důsledky návrhů a jejich dopad na rozpočtový proces na rok 2023;

12. domnívá se, že pro konkurenceschopnost Unie je zásadně důležité, aby dále digitalizovala ekonomiku a veřejný sektor; domnívá se, že úspěšná digitální transformace vyžaduje podstatné úsilí ve výzkumu a inovacích v rámci programu Horizont Evropa, značné investice do digitální infrastruktury prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy v oblasti digitálních technologií a podporu v oblastech, jako je umělá inteligence, kybernetická bezpečnost a vysoce výkonná výpočetní technika EU, a to prostřednictvím programu Digitální Evropa; poukazuje na to, že je třeba řešit rozdíly v digitálních dovednostech podporou pokročilých digitálních dovedností a inkluzivního učení; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí nástroje pro profesní rekvalifikaci; zdůrazňuje, že je důležité zajistit dostatečné financování a soulad mezi programy EU s cílem vytvořit podmínky pro zavádění průlomových technologií a inovací na trh a umožnit, aby evropské hospodářství a veřejný sektor stály v čele digitální transformace a konkurenceschopnosti;

13. uznává přínos unijních programů financování k hospodářskému oživení, k řešení problému nezaměstnanosti, k podnícení investic a zejména k podpoře malých a středních podniků a začínajících podniků; připomíná, že páteří evropského hospodářství zůstávají malé a střední podniky, které nadále hrají zásadní úlohu při vytváření pracovních míst a růstu; upozorňuje na program InvestEU a jeho okno pro malé a střední podniky a také na možnost, aby malé a střední podniky zasažené pandemií získaly v rámci tohoto programu kapitálovou podporu; zdůrazňuje, že je třeba podporovat dobře fungující jednotný trh prostřednictvím dostatečného financování, aby se posílila konkurenceschopnost malých podniků prostřednictvím rozvoje digitálních a podnikatelských dovedností, aby se zlepšil přístup na trhy, aby se stavělo na programu Erasmus pro mladé podnikatele a dále aby se zvýšily příležitosti k zakládání a rozšiřování začínajících podniků;

14. vyjadřuje solidaritu s těmi, kdo pracují v odvětvích, která pandemie těžce zasáhla, zejména v cestovním ruchu, pohostinství a v kulturních a tvůrčích odvětvích; zdůrazňuje, že tato odvětví jsou důležitým pilířem hospodářství Unie a zaměstnávají významnou část její pracovní síly, zejména v malých a středních podnicích; domnívá se, že tato odvětví by měla být členskými státy a Unií více podporována, a to i prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost, a vyzývá k zavedení dalších opatření, z nichž by profitovala tato odvětví, a k dostatečnému financování z příslušných programů Unie; trvá na tom, že pokud by Nový evropský Bauhaus měl být dlouhodobější iniciativou nebo programem, vyžadovalo by to nové zdroje; znovu vyjadřuje své zklamání nad tím, že již dávno formulovaná žádost Parlamentu o zřízení zvláštního programu EU pro cestovní ruch nebyla vyslyšena;

Úterý 5. dubna 2022

Podpora zásad právního státu, hodnot EU a základních práv a jejich uplatňování

15. domnívá se, že pro důvěryhodnost Unie je zásadně důležité zajistit řádné využívání jejích finančních prostředků a přijmout veškerá opatření na ochranu finančních zájmů Unie; zdůrazňuje jasnou vazbu mezi dodržováním zásad právního státu a efektivním plněním rozpočtu Unie v souladu se zásadami řádného finančního řízení; domnívá se, že by mělo být okamžitě a v plném rozsahu uplatňováno nařízení (EU, Euratom) 2020/2092 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie, jak opakovaně požadoval Parlament; vyjadřuje politování nad tím, že Komise dosud neprovedla toto nařízení navzdory tomu, že vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2021, a zdůrazňuje, že nařízení je plně v souladu se Smlouvami EU, jak potvrdily rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. února 2022 ([19]); očekává, že Komise bezodkladně uplatní čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení v případě členských států, kterým již byly zaslány informační dopisy, jak to vyžaduje čl. 6 odst. 4 nařízení; domnívá se, že by měly být poskytnuty přiměřené zdroje agenturám a subjektům působícím v této oblasti a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO), zejména s ohledem na nárůst objemu jejich práce, včetně monitorování a kontroly výdajů Nástroje pro oživení a odolnost;

16. zdůrazňuje, že právní stát chrání ostatní základní hodnoty, na nichž je Unie založena, a je neoddělitelně spjat s respektem k demokracii a základním právům; vyjadřuje hluboké znepokojení nad výrazným zhoršením situace v oblasti právního státu, demokracie a základních práv, včetně nezávislosti soudnictví, rozdělení moci, boje proti korupci a svobody sdělovacích prostředků v některých členských státech; podtrhuje význam programu Občané, rovnost, práva a hodnoty, zejména z hlediska ochrany a prosazování práv a hodnot zakotvených ve Smlouvách EU a v Listině základních práv a zachování a dalšího rozvoje angažovanosti a vzdělávání občanů a otevřených, demokratických, rovnostářských a inkluzivních společností založených na právech; vyzývá proto k tomu, aby na tento program byly vyčleněny zdroje značného objemu; připomíná, že justiční spolupráce mezi vnitrostátními orgány je klíčem k posílení právního státu v Unii; vyzývá k odpovídajícímu financování programu Spravedlnost;

Větší příležitosti pro každého a především pro mladé lidi v celé Unii

17. je si vědom toho, že krize způsobená onemocněním COVID-19 měla vážný negativní dopad na mladé lidi, jejich vyhlídky na zaměstnanost, pracovní podmínky a duševní zdraví, což je připravilo o některé příležitosti a omezilo jejich vyhlídky a prohloubilo rozdíly ve vzdělání; poukazuje v této souvislosti na význam odborného vzdělávání a přípravy; je pevně přesvědčen, že rozpočet na rok 2023 by se měl zaměřovat na mládež, aby se využilo dynamiky, kterou přinese Evropský rok mládeže 2022, a aby se v konkrétních opatřeních a politikách pokračovalo i v roce 2023; podtrhuje význam programu Erasmus+ a zdůrazňuje, že je velmi důležité zajistit pro něj dostatek finančních zdrojů, neboť je nesporné, že se v rámci tohoto programu daří rozšiřovat příležitosti v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a pracovních příležitostí v celé Unii a že přináší hmatatelné výsledky; domnívá se, že by se měl stát inkluzivnějším a měl by nabízet více příležitostí a rovný přístup pro všechny, zejména pro osoby ze znevýhodněného prostředí a z venkovských a odlehlých oblastí;

18. zdůrazňuje, že je třeba nalézt udržitelná a dlouhodobá řešení, která umožní úspěšně bojovat se strukturálními demografickými výzvami a zmírnit odlivu mozků z venkovských, odlehlých a méně rozvinutých oblastí EU; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí finanční zdroje na revitalizaci a vytváření kvalitních pracovních příležitostí na místní úrovni v oblastech, které se potýkají s vylidňováním; zdůrazňuje klíčovou úlohu rozpočtu EU, pokud jde o přínos k provádění evropského pilíře sociálních práv a k posilování místních a regionálních sociálních opatření, posilování sociálního dialogu a zajišťování přístupu všech občanů k důležitým klíčovým službám, jako je zdravotní péče, mobilita, odpovídající výživa a důstojné bydlení;

19. poukazuje na nutnost posílit Evropský sbor solidarity, který pomáhá mladým lidem získat praktické zkušenosti v jiném členském státě, a tím zlepšuje jejich zaměstnatelnost a životní příležitosti; připomíná význam odpovídajícího financování opatření a činností EU pro mladé lidi a děti, zejména v rámci fondu ESF+, iniciativy ReactEU a Nástroje pro oživení a odolnost; připomíná, že Komise by měla pravidelně podávat zprávy o provádění doporučení o zavedení evropské záruky pro děti a posílené záruky pro mladé lidi;

([19]) Rozsudky ze dne 16. února 2022 ve věcech C-156/21 Maďarsko v. Parlament a Rada, ECLI:EU:C:2022:97, a C-157/21 Polsko v. Parlament a Rada, ECLI:EU:C:2022:98.

20. připomíná, že pandemie vážně zasáhla i starší osoby; trvá na tom, že rozpočet na rok 2023 by měl těm nejzranitelnějším z nich poskytovat dostatečnou podporu a chránit jejich dobré životní podmínky, důstojnost a základní práva; upozorňuje na to, že program Erasmus+ nabízí příležitosti i pro dospělé a starší osoby, a vyzývá Komisi, aby zajistila, že je budou moci více využívat; poukazuje na úlohu rozpočtu EU, který přispívá k zajištění přístupu seniorů k sociálním a zdravotnickým službám, mobilitě a příležitostem k dobrovolné činnosti; vyzývá EU, aby zjednodušila a zintenzivnila svá opatření zaměřená na starší osoby pomocí soudržného rámce spojeného s financováním z programů EU;

Silnější Unie pro své občany a její silnější postavení ve světě

21. co nejdůrazněji odsuzuje nezákonnou, nevyprovokovanou a neodůvodněnou invazi vojsk Ruské federace na Ukrajinu a veškeré pokusy o destabilizaci partnerů EU ve východním sousedství, jakož i zapojení Běloruska do této agrese; zdůrazňuje, že je třeba, aby Unie zůstala jednotná, a vyzývá k posílené spolupráci a solidaritě mezi členskými státy v této obtížné situaci; naléhavě vyzývá Unii, aby zajistila významný objem finančních prostředků na řešení geopolitických důsledků současné krize, včetně podpory zavádění humanitárních opatření a opatření v oblasti připravenosti na přijímání uprchlíků v členských státech a ve východním sousedství; připomíná, že stabilita Unie závisí rovněž na stabilitě jejího sousedství;

22. připomíná své usnesení o ruské agresi vůči Ukrajině a vyzývá Komisi a členské státy, aby uvolnily veškeré dostupné finanční prostředky na podporu Ukrajiny; opakuje, že v této souvislosti podporuje mobilizaci evropského mírového nástroje; vyzývá Komisi, Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a členské státy, aby Parlamentu v tomto ohledu poskytovaly včasné a transparentní zprávy a informace; vyzývá Komisi a členské státy, aby ve spolupráci s humanitárními agenturami OSN a dalšími mezinárodními partnerskými organizacemi poskytly Ukrajině další naléhavou humanitární pomoc; zdůrazňuje, že je třeba klást zvláštní důraz na zranitelné skupiny, menšiny a ženy a děti, na něž mají konflikty obzvláště velký dopad, a potřebují proto zvláštní ochranu a podporu; vyzývá Komisi, aby zvážila všechny dostupné prostředky k zajištění podpory v rámci příslušných programů EU, zejména pokud jde o sociální a lékařské služby a vzdělávání;

23. znovu vyjadřuje svou neochvějnou podporu svrchovanosti a územní celistvosti všech zemí Východního partnerství a vyzývá Komisi a členské státy, aby tyto země, zejména Moldavskou republiku, podporovaly při poskytování dočasného přístřeší uprchlíkům z Ukrajiny; znovu upozorňuje na potřebu solidarity mezi členskými státy při přemisťování uprchlíků z Ukrajiny, kteří přišli do Polska, Maďarska, Rumunska a na Slovensko, do jiných členských států;

24. je si vědom významu sankcí a jednoty Unie při jejich ukládání a vyzývá Komisi, aby určila prostředky a usnadnila způsoby řešení jejich hospodářských a sociálních důsledků pro EU;

25. zdůrazňuje strategický význam politiky rozšiřování uplatňované vůči zemím západního Balkánu a zdůrazňuje, že je třeba poskytnout odpovídající finanční prostředky zemím západního Balkánu a zemím východního a jižního sousedství, a to zejména zemím, které provádějí dohody o přidružení s EU, na podporu komplexních politických a sociálně-ekonomických reforem a posílení občanské společnosti a právního státu, ale i jako pomoc při oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19 a řešení jejích dlouhodobých hospodářských důsledků; zdůrazňuje, že je důležité uvolnit dostatek finančních prostředků na technickou pomoc s cílem zlepšit čerpání finančních prostředků EU v těchto regionech;

26. očekává, že otázky azylu a migrace zůstanou i přes současnou krizi jedním z hlavních bodů na programu EU; zdůrazňuje, že je třeba trvale finančně podporovat přijímání, registraci, posuzování a integraci žadatelů o azyl a zajistit odpovídající financování pro specifické cíle Azylového, migračního a integračního fondu s cílem zajistit řádné provádění společného evropského azylového systému; zdůrazňuje, že tento systém musí být založen na solidaritě a sdílené odpovědnosti (aby nepřiměřeně nezatěžoval některé členské státy), dodržování lidských práv, podpoře integrace, vytvoření rámce pro legální migraci, jak požaduje Parlament, boji proti obchodování s lidmi a zlepšení systémů účinného, bezpečného a důstojného navracení osob a dobrovolných návratů v souladu s hodnotami a mezinárodními závazky EU; dále vyzývá k odpovídajícímu financování Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky s cílem posílit systémy správy hranic;

Úterý 5. dubna 2022

27. zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit, aby žádní příjemci finančních prostředků EU (včetně dodavatelů nebo subdodavatelů, účastníků seminářů a školení nebo třetích stran) nebyli na seznamu osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření EU;

28. zdůrazňuje, že Unie potřebuje dostatečné zdroje, aby mohla reagovat na závažné krize a dlouhodobé výzvy ve svém sousedství a ve světě, a připomíná, že strop okruhu 6 VFR je již příliš nízký a že je nezbytně nutné VFR revidovat; vyzývá k dostatečnému financování Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a nástroje předvstupní pomoci, aby mohly plnit svou klíčovou úlohu při podpoře udržitelného a demokratického rozvoje a politických a hospodářských reforem, ochraně právního státu a lidských práv, podpoře volebních procesů a řešení sociálních a klimatických problémů a základních příčin migrace; poukazuje na to, že je třeba i nadále poskytovat podporu uprchlíkům, zejména v Turecku a širším regionu, a reagovat na vývoj v Afghánistánu, přičemž opakuje, že jediným zdrojem financování by neměl být rozpočet Unie; vyzývá k tomu, aby byly v roce 2023 z rozpočtu EU vyčleněny ambiciózní finanční prostředky pro Agenturu OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě (UNRWA), které ji umožní odpovídajícím způsobem podporovat regionální stabilitu a posílit odolnost palestinských uprchlíků; zdůrazňuje význam programu humanitární pomoci a konstatuje, že navyšování zdrojů neodpovídá rekordně vysokým potřebám; vyzývá proto k tomu, aby bylo na tento program přiděleno více finančních prostředků a aby členské státy zvýšily svou humanitární pomoc;

29. opakuje své stanovisko, že Unie by měla mít dostatečné prostředky k tomu, aby mohla reagovat na neočekávaný vývoj v EU i mimo ni; vyzývá proto Komisi, aby provedla hloubkovou analýzu různých důsledků stávajících výzev a jejich dopadu na rozpočtový proces na rok 2023 a na celý VFR na období 2021–2027 a aby posoudila, kdy by byla vhodná revize VFR;

30. domnívá se, že nedávný nárůst počtu nákaz onemocněním COVID-19 je dalším důkazem toho, že je třeba vyvinout větší úsilí pro zajištění očkování na celém světě; připomíná dohodu mezi všemi třemi orgány v rámci rozpočtu na rok 2022 o tom, že do konce června 2022 posoudí vývoj reakce na pandemii, zejména pokud jde o mezinárodní očkování, a bez dalšího prodlení přijmou veškeré nezbytné kroky;

31. upozorňuje na nutnost poskytnutí dostatečných finančních prostředků na zajištění bezpečnosti a obrany Unie, a to i prostřednictvím Evropského obranného fondu, který podporuje výzkum a vývoj v odvětví obrany; vyzývá ke zvýšenému úsilí o zvýšení schopnosti nasazení a operační účinnosti a zlepšení vojenské mobility, mimo jiné s cílem přispět k posílení stability v sousedství EU i mimo ni a řešit hybridní a kybernetické hrozby; domnívá se, že tyto snahy by zvýšily strategickou nezávislost Unie a posílily konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu; dále vyzývá k odpovídajícímu financování Fondu pro vnitřní bezpečnost;

32. důrazně podporuje úsilí EU o řešení rostoucích bezpečnostních hrozeb, jako je šíření dezinformací, včetně dezinformací na internetu, falešných zpravodajských kampaní proti EU, terorismu, radikalizace a násilného extremismu v rámci EU a jejích sousedních zemí; domnívá se, že přidělování finančních prostředků by mělo odrážet měnící se povahu hrozeb a potřebu řešit jejich základní příčiny a zajistit lepší koordinaci úsilí Unie v této oblasti;

33. vyzývá Radu a členské státy, aby zvýšily své úsilí o dokončení integrace všech členských států, které splňují všechny technické požadavky, zejména Rumunska, Bulharska a Chorvatska, do schengenského prostoru; domnívá se, že hospodářský růst a prosperita, vnitřní bezpečnost, ochrana vnějších hranic EU, základní práva, řádné fungování schengenského prostoru a svoboda pohybu v rámci EU jsou neoddělitelně spjaty a vzájemně se posilují; považuje za nezbytné zajistit odpovídající financování, personální obsazení a odbornou přípravu zaměstnanců všech agentur působících v oblasti základních práv, azylu, bezpečnosti, spravedlnosti a integrované správy hranic; připomíná, že schengenský prostor přináší zúčastněným státům ekonomické výhody;

Průřezové otázky

34. připomíná, že náklady na financování Nástroje Evropské unie na podporu oživení mají být pokryty z rozpočtu Unie, a to i dostatečnými výnosy z nových vlastních zdrojů, a měly by být podpořeny nezbytnými a včasnými prostředky; zdůrazňuje, že finanční krytí výdajových programů by se nemělo používat k řešení nepředvídatelnosti nákladů na financování tohoto nástroje; domnívá se, že rozpočtový orgán má pravomoc rozhodovat o posílení jakýchkoli programů

EU, a to i v případě nižších nákladů na financování nástroje na podporu oživení, než se očekávalo; připomíná, že společné prohlášení Parlamentu, Rady a Komise o nákladech na financování Nástroje Evropské unie na podporu oživení (EURI) v roce 2022, které bylo schváleno dne 15. listopadu 2021 během dohodovacího období, se vztahuje na rozpočtový proces pro rok 2022 a nevytváří precedens; připomíná, že veškerá budoucí rozhodnutí mohou být přijímána pouze během ročního rozpočtového procesu;

35. připomíná, že orgány Unie přijaly v rámci interinstitucionální dohody právně závazný plán zavádění souboru nových vlastních zdrojů, aby zajistily úplné splacení jistiny plánu EU na podporu oživení a souvisejících úroků, aniž by se snížily programové výdaje nebo investiční nástroje v rámci VFR, při současném dodržení zásady univerzálnosti; vítá finanční balíček, jehož návrh předložila Komise dne 22. prosince 2021 a který obsahuje aktualizaci rozhodnutí o vlastních zdrojích ([20]) a obsahuje tři nové vlastní zdroje: mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, obchodování s emisemi a podíl zbytkových zisků největších a nejziskovějších nadnárodních společností; domnívá se, že je nanejvýš důležité dosáhnout v souvislosti s tímto finančním balíčkem pokroku; žádá proto Radu, aby dodržela dohodnutý harmonogram a před dokončením rozpočtového procesu na rok 2023 pokročila s prvním souborem vlastních zdrojů; dále naléhavě žádá Komisi, aby do prosince 2023 předložila návrh druhého souboru nových vlastních zdrojů s cílem zajistit dostatečné zdroje na splácení Nástroje Evropské unie na podporu oživení; připomíná, že rok 2023 bude druhým rokem uplatňování úpravy specifické pro určitý program podle článku 5 nařízení o VFR;

36. bere na vědomí, že došlo k neočekávaně vysokému počtu případů zrušení prostředků přidělených na závazky v oblasti výzkumu (více než 469 milionů EUR), a to ve výši, kterou dohoda o VFR nepředpokládala, takže ji nepokrývá; domnívá se, že veškeré prostředky na závazky v oblasti výzkumu, které byly zrušeny, by měly být dány k dispozici podle čl. 15 odst. 3 finančního nařízení; má v úmyslu nasměrovat zrušené prostředky, které jdou nad rámec částek, jež má Komise zahrnout do návrhu rozpočtu, pouze na několik klíčových oblastí;

37. očekává, že pro návrh rozpočtu na rok 2023 bude v souladu s interinstitucionální dohodou o rozpočtové kázni použita revidovaná metodika pro sledování klimatu a že zpráva o výkonnosti bude zahrnovat informace o uplatňování zásady „významně nepoškozovat“; očekává, že Komise co nejdříve přijme účinnou, transparentní a komplexní metodiku pro sledování biologické rozmanitosti, a zohlední přitom cíle stanovené na roky 2024, 2026 a 2027; vyzývá Komisi, aby řádně zohlednila všechna příslušná zjištění a doporučení s cílem dosáhnout plné transparentnosti všech budoucích výdajů a vytvořit jasnější vazbu mezi výdaji na klima a biologickou rozmanitost a jejich skutečným dopadem, a to i uplatňováním ukazatelů výstupů a výsledků; vyzývá k plnému zapojení Parlamentu do vývoje metodik, jak je stanoveno v insterinstitucionální dohodě; očekává, že Komise před zveřejněním návrhu rozpočtu na rok 2023 povede s Parlamentem konzultace ohledně metodiky v oblasti biologické rozmanitosti;

38. vyzývá Komisi, aby vypracovala metodiku pro sledování sociálních výdajů v rozpočtu EU založenou na zásadách evropského pilíře sociálních práv;

39. připomíná, že ženy byly nepřiměřeně zasaženy hospodářskou a sociální krizí způsobenou pandemií COVID-19, a to i pokud jde o nárůst případů genderově podmíněného násilí; požaduje proto dostatečně velký objem finančních prostředků pro složku Daphne v rámci programu Občané, rovnost, práva a hodnoty; vyzývá k dalšímu financování z rozpočtu EU zaměřenému na prosazování rovnosti žen a mužů a boj proti diskriminaci, zejména vůči ženám a osobám LGBTI+, a vyzývá Komisi, aby podporovala větší součinnost mezi programy EU v těchto oblastech; dále požaduje dostatečné zdroje na podporu ochrany a prosazování sexuálního a reprodukčního zdraví a s ním spojených práv a na podporu univerzálního přístupu k těmto právům a zdroje na podporu těch, kdo vystupují na obranu práv žen;

40. připomíná, že Komise musí nejpozději do 1. ledna 2023 zavést metodiku doprovázenou systematickým shromažďováním, vykazováním a hodnocením údajů rozčleněných podle pohlaví, aby bylo možné měřit výdaje související s prosazováním rovnosti žen a mužů a práv a rovných příležitostí pro všechny; zdůrazňuje, že je třeba zabývat se problematikou rovnosti žen a mužů a začlenit ji jako horizontální zásadu do všech činností, politik a programů EU;

([20]) Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom (Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1).

zdůrazňuje důležitou úlohu agentur a institucí působících v této oblasti a potřebu zajistit odpovídající financování a personál pro plnění jejich úkolů; vyzývá k rychlému provedení strategie EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025;

41. připomíná zásadně důležitou práci decentralizovaných agentur; domnívá se, že agentury musí mít odpovídající počet zaměstnanců a dostatečnou výši finančních zdrojů, aby mohly plnit své úkoly; poukazuje na to, že úkoly agentur se vyvíjejí v souladu s politickými prioritami, a zdůrazňuje, že nové povinnosti musí doprovázet odpovídající množství nových zdrojů;

42. domnívá se, že rozpočet na rok 2023 by měl zahrnovat dostatečnou výši prostředků na platby jak pro nové programy, tak pro dokončení již probíhajících programů, a to i s cílem zajistit, aby rozpočet Unie poskytoval nezbytný hospodářský stimul; na základě ponaučení z předchozích víceletých finančních rámců zdůrazňuje, že je nezbytné urychlit provádění programů, aby se předešlo nahromadění neprovedených plateb ve druhé polovině období VFR;

43. domnívá se, že v případě provádění doporučení Konference o budoucnosti Evropy by měly být uvolněny potřebné prostředky;

44. poukazuje na význam pilotních projektů a přípravných akcí při testování nových politických iniciativ a vytváření základů pro budoucí opatření Unie; má proto v úmyslu navrhnout balíček pilotních projektů a přípravných akcí v souladu se svými politickými prioritami a hodnocením Komise; věří, že Komise bude návrhy pilotních projektů a přípravných akcí hodnotit nestranně na základě právního a finančního posouzení, a očekává, že obdrží přesné a podrobné vysvětlení, pokud bude projekt považován za „pokrytý“ programy a politikami EU, spolu s konkrétními příklady opatření EU, o nichž se má za to, že tyto návrhy pokrývají; žádá Komisi, aby zajistila, že pilotních projekty a přípravné akce schválené v rámci rozpočtu budou provedeny v plném rozsahu, včas a ve spolupráci s Parlamentem a že bude zajištěna jejich větší viditelnost s cílem maximalizovat jejich dopad;

o

o o

45. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.